

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД В ЗДО**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Дошкільна освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2024 року

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психолого-педагогічний супровід в ЗДО
Викладач (і)	Кирста Наталія Романівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Контактний телефон викладача	+380506123995
E-mail викладача	nataliia.kyrsta@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації за розкладом
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів знань про психолого-педагогічний супровід як цілісний інтегративний феномен у контексті різних наукових концепцій усіх учасників освітнього процесу; вироблення умінь виявляти сильні сторони особистості дитини, її внутрішні ресурси, які слугують джерелом позитивних особистісних перетворень у процесі здійснення психолого-педагогічного супроводу її розвитку у ЗДО; здатності обирати доцільні технології психолого-педагогічного супроводу нормотипових дітей і дітей з ООП задля створення оптимальних умов для їх психічного розвитку та особистісного становлення на етапі дошкільного дитинства.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів уявлень про організаційні, педагогічні, психологічні та методичні засади психолого-педагогічного супроводу особистісного розвитку дитини дошкільного віку, дітей з ООП та інших учасників освітнього процесу.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування практичних умінь та навичок з надання комплексної підтримки дітей дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та їхніх батьків і здійснення психолого-педагогічного супроводу в умовах ЗДО; - ознайомлення із теоретико-практичними та технологічними засадами психолого-педагогічного супроводу дітей дошкільного віку, дітей з ООП, вихователів, батьків ; - оволодіння знаннями щодо проведення фахівцями комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дітей дошкільного віку та дітей з ООП; - оволодіння вміннями з надання педагогічних послуг дітям раннього і дошкільного віку, дітям з особливими освітніми потребами, їхнім родинам в умовах ЗДО; - оволодіння вміннями з надання різного виду послуг дітям дошкільного віку з родин учасників АТО та ВПО. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних</p>	

теорій і фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (за стандартом вищої освіти України):

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Спеціальні (фахові компетентності) (за стандартом вищої освіти України):

КС-10. Вміння складати індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

КС-15. Здатність до забезпечення індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей та потреб.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

Програмні результати навчання:

ПРН-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПРН-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПРН-08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПРН-11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПРН-14. Використовувати вміння і навички для збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

ПРН-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПРН-21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

Загальні компетентності (за професійним стандартом):

ЗК.01 Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).

ЗК.02 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з

представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).
ЗК.04 Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК.06 Здатність усвідомлювати свої професійні можливості та діяти лише в межах рівня професійної підготовленості, діяти на основі етичних міркувань (мотивів), доброчесності, соціальної відповідальності, поваги до різноманітності та мультикультурності (етична компетентність).

Професійні компетентності (за професійним стандартом):

А Організація, забезпечення та реалізація освітнього процесу

А3. Оцінювально-аналітична

А 3.1. Здатність здійснювати та інтерпретувати результати моніторингу якості освітньої діяльності для адаптації та коригування освітнього процесу відповідно до можливостей та потреб здобувачів освіти.

Б. Участь у створенні, підтримці та розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища

Б1 – Здоров'язбережувальна

Б1.2. Здатність організовувати психологічно безпечне освітнє середовище.

В. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

В1 – Психо-емоційна

В1.1. Здатність до самоконтролю, саморегуляції та толерантної взаємодії.

В1.2. Здатність до швидкого реагування на зміни, гнучкість, адаптивність і стресостійкість.

В2 – Педагогічне партнерство

В2.1. Здатність до ефективної співпраці та комунікації в професійній діяльності.

В2.2. Здатність залучати учасників освітнього процесу на засадах партнерства та взаємної відповідальності.

В2.3. Здатність до командної взаємодії.

Г. Професійний розвиток та самовдосконалення

Г1 - Здатність до навчання впродовж життя

Г1.1 Здатність до саморефлексії та самооцінювання власної професійної діяльності.

Г1.2. Здатність планувати та реалізовувати індивідуальний професійний розвиток та самоосвіту.

Г2 – Інформаційно-комунікаційна

Г2.1. Здатність орієнтуватись в інформаційному просторі

Г2.2. Здатність ефективно використовувати ІКТ та електронні освітні ресурси в професійній діяльності

Г2.3. Здатність дотримуватись правил безпечної поведінки в цифровому середовищі.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12/4
семінарські заняття / практичні / лабораторні	24/6
самостійна робота	54/80

Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
VII	012 Дошкільна освіта	4	нормативний	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема	кількість год.			
	лекції	заняття	сам. роб	
Тема 1. Психолого – педагогічний супровід як інтегративна складова якості дошкільної освіти	2	2	10	
Тема 2. Система психологічного супроводу учасників освітнього процесу в ЗДО	2	4	10	
Тема 3. Педагогічний супровід як основа командної взаємодії вихователів і фахівців суміжних галузей	2	4	10	
Тема 4. Психолого-педагогічний супровід як чинник інклюзивного навчання та соціальної адаптації дітей з ООП	2	4	8	
Тема 5. Технології психолого-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу в ЗДО	2	6	8	
Тема 6. Організаційно-методичні аспекти психолого - педагогічного супроводу батьківства	2	4	8	
	ЗАГ.:	12	24	54
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>У процесі контролю рівня знань й активності здобувачів оцінці підлягають рівень знань, продемонстрований у відповідях з теоретичного матеріалу та активності під час обговорення тем практичних занять, у формі доповнень до відповідей інших здобувачів.</p> <p>Оцінювання знань здобувачів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • письмові, усні опитування, тестування; • перевірка навичок; • проекти; • безпосереднє спостереження за діяльністю фахівців. <p>Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента здійснюється на основі результатів поточного (максимальний бал – 50) та підсумкового контролю (максимальний бал – 50). Поточний контроль передбачає оцінювання знань здобувачів щодо засвоєння програмового матеріалу з курсу на практичних заняттях (40 балів) та у процесі виконання ними завдань самостійної роботи (10 балів).</p> <p>Допуск до семестрового іспиту мінімально становить 25</p>			

	<p>балів (максимально 50 балів), семестровий іспит – 25-50 балів. Навчальний матеріал з освітнього компонента вважається засвоєним, якщо здобувач у сумі набрав 50 і більше балів за 100-бальною шкалою. Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших як самостійна робота здобувачів https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf.</p> <p>Семестрова оцінка виставляється на основі отриманих балів за практичні заняття (40 балів), самостійну роботу (10 балів) та екзаменаційну роботу (пройдене тестування на платформі дистанційного навчання в межах 25-50 балів) https://d-learn.pnu.edu.ua/</p> <p>Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав у сумі мінімальну кількість балів (50 балів) він може бути рекомендований на повторний курс з вивчення даної дисципліни.</p> <p>https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf.</p>
Вимоги до письмових робіт	Проводяться в системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua . Оцінюються за 100-бальною шкалою.
Семінарські заняття	<p>Пропущені практичні заняття здобувач індивідуально відпрацьовує, виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного заняття роботу. Для цього використовується:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - тестування; - перевірка творчих завдань; - захист презентацій; - перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу, самостійної роботи. <p>Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав мінімальну кількість балів (25 балів) він може бути не допущений до семестрового іспиту.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуском до іспиту є відвідування здобувачем більше 50% практичних занять, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання завдань самостійної роботи.

Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль знань здобувачів з курсу здійснюється у формі тестування і вважається виконаним у разі отримання студентом 50 і більше балів. форма контролю – екзамен, форма задачі – тестування, структура білета – 40 тестів, максимальна кількість балів – 50.</p> <p>Навчальний матеріал з освітнього компоненти вважається засвоєним, якщо здобувач у сумі набрав 50 і більше балів за 100-бальною шкалою.</p>
----------------------	--

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи

Проводяться в системі дистанційного навчання університету <https://d-learn.pnu.edu.ua>. Оцінюються за 100-бальною шкалою.

Академічна доброчесність

Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:

- Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція)
- Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція).
- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою:

<https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

Відвідування занять.

Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf>).

Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf>).

Неформальна освіта.

Згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-

[stefanyka.pdf](#) зараховуються результати неформальної освіти в залежності від кількості годин та тем, які повинні відображати матеріал практичних занять. Обов'язковою умовою визнання результатів неформального навчання здобувача в рамках НД освітньої програми є відповідність цих результатів рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

8. Рекомендована література

1. Антонова О. Психолого - педагогічний супровід обдарованої особистості учня // "Школа становлення відповідального громадянина". Авторська модель Людмили Корінної: Навчально-методичний посібник / Автор-упорядник Л.В. Коріння; за заг. ред. С.В. Кириленко, О.І. Кіян, І.Н. Євтушенко. Київ Житомир – Чернівці: "Букрек", 2020. С. 55-68.
2. Калічак Ю.Л., Кирста Н.Р. Психодіагностичний супровід розвитку дитини в умовах ЗДО: практикум. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2019. 60 с.
3. Козлюк О.А. Міждисциплінарний підхід до вивчення феномену дитинства. Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. 2016. № 26. С. 26-31. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Potip_2016_26_6
4. Методичні рекомендації щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану (для засновників закладів, науково-педагогічних працівників ІППО, директорів та педагогічних працівників закладів дошкільної освіти). Київ: 2022. <https://surl.li/zzeghr>
5. Олійник М., Журат Ю., Фесун Г. Розвиток та діагностика пізнавальних процесів дошкільника: навчально-методичний посібник. Чернівці: Родовід, 2019. 176 с.
5. Організаційно-методичний супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах ДНЗ: навчально-методичний посібник / Компанець Н., Луценко І., Коваль Л. К.: Видавнича група «Атопол», 2018. 100 с.
6. Положення про заклад дошкільної освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 р. № 305 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 р. № 86). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86-2021-п#Text>.
7. Про дошкільну освіту: Закон України від 6 червня 2024 року № 3788-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
8. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Дата оновлення: 18.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
9. Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні Лист МОН від 02.04.2024 № 1/3845-22 URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-rekomendaciyi-dlya-pracivnikiv-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-na-period-diyi-voyennogo-stanu-v-ukrayini>
10. Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2023/2024 навчальному році. Лист МОН від 21.08.2023 № 1/12490-23 URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-okremi-pitannya-diyalnosti-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-u-20232024-navchalnomu-roci>
11. Прохоренко, Л. І., Орлов, О. В. (2021). Діти з особливими потребами в умовах кризових викликів: навчання і супровід: Наукова доповідь на вебконференції «Учені НАПН України – українським учителям», 25 серпня 2021 р., м. Київ, Україна. Вісник Національної академії педагогічних наук України, 3(2), 1-8.

<https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-2-17-11>

12. Психолого-педагогічні засади технологій супроводу дітей з особливими освітніми потребами у процесі їх соціальної інтеграції : кол. монографія / наук. ред. А. Обухівська, Т.Ілляшенко. Київ : Ніка-Центр, 2020. 113 с.

13. Психолого-педагогічний супровід виховання і розвитку дітей дошкільного віку з родин учасників АТО і внутрішньо переміщених осіб: концепція, методика, технології : навчально-методичний посібник / І.Луценко, А.Богущ, Л.Калмикова, В.Кузьменко, С.Поворознюк, О.Рейпольська ; за наук.ред. І.Луценко. Київ: Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 213 с.

14. Психолого-педагогічний супровід формування особистості дошкільника: кол. монографія / Т.Кочубей, В.Кузь, Л. Іщенко [та ін.]; за заг. ред. В. Кузя. Умань: ВПЦ «Візаві», 2017. 212 с.

15. Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах закладу дошкільної освіти і сім'ї: збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції для науковців, практичних працівників та студентів (18 жовтня 2018 р.) / [гол. ред. Л. В. Іщенко] Умань: АЛІМІ, 2018. 89 с.

16. Психолого-педагогічна підготовка дітей до школи : навчально-методичний посібник / Т. В. Філімонова. Миколаїв : СПД Румянцева, 2020. 218 с.

Інтернет-ресурси:

17. Психолого педагогічний супровід виховання і розвитку дітей дошкільного віку в умовах війни / https://www.youtube.com/watch?v=a9wggKw_zy8

18. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти та початкової школи в умовах ступеневого навчання. Монографія / за заг. ред. О.Красовська. Рівне : О. Зень, 2021. 560 с.

Викладач:

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії та
методики дошкільної
і спеціальної освіти

Наталія КИРСТА